

ส่วนที่ 2

วิเคราะห์สุขภาพทางเศรษฐกิจ
และแนวโน้ม ปี 2550

วิเคราะห์สุขภาพทางการเงิน ของ SMEs ในสาขาที่สำคัญ

บทที่ 7 วิเคราะห์สุขภาพทางการเงินของ SMEs ในสาขาที่สำคัญ

7.1 บทนำ

รายงานบทนี้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อรายงานการวิเคราะห์สุขภาพทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยใช้ข้อมูลงบการเงินซึ่งสถานประกอบการต้องยื่นต่อกระทรวงพาณิชย์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ โดยสาขาเศรษฐกิจที่นำมาวิเคราะห์ครอบคลุมทั้งภาคการผลิต ภาคการค้า และภาคการบริการ

ในการกำหนดสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญนั้น ผู้วิเคราะห์คำนึงถึงมูลค่าเพิ่ม ซึ่งสาขาเศรษฐกิจต่างๆสามารถสร้างให้กับระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ นอกจากนี้การพิจารณาถึงบทบาทสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีต่อสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ได้ถูกนำมาพิจารณาควบคู่กันไปด้วย ดังนั้นในรายงานบทนี้ จึงได้เลือกสาขาอาหารและเครื่องดื่ม สาขาเคมี และสาขาเครื่องเรือน เป็นสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคการผลิต ขณะที่ในภาคการค้าได้เลือกภาคการขายส่ง ภาคการขายปลีก และภาคการซ่อมบำรุง ส่วนในภาคการบริการนั้น สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาก่อสร้าง และสาขาการขนส่ง ได้ถูกเลือกเป็นสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญ

ด้านหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์สุขภาพทางการเงินนั้น ผู้จัดทำได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ออกเป็น 4 กลุ่มด้วยกัน คือ ด้านสภาพคล่อง ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ด้านความสามารถในการทำกำไร และด้านภาระหนี้สิน โดยนิยามและสูตรการคำนวณของเกณฑ์วัดในแต่ละด้าน แสดงได้ดังนี้

1) ด้านสภาพคล่อง

1.1) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Quick Ratio)

สูตร	รวมสินทรัพย์หมุนเวียน-สินค้าคงเหลือ/รวมหนี้สินหมุนเวียน
ตัวแปร	1. รวมสินทรัพย์หมุนเวียน 2. สินค้าคงเหลือ 3. รวมหนี้สินหมุนเวียน

คือ อัตราส่วนที่สะท้อนสภาพคล่องตัวทางการเงินของกิจการที่ดีขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง โดย Quick Ratio นั้น เกิดเนื่องจากการหักรายการของสินค้าคงเหลือออกจากสินทรัพย์หมุนเวียน ทั้งนี้เพราะมีการสมมติกันว่า สินค้าคงเหลืออาจเสื่อมมูลค่าจะเป็นสินค้าเก่าค้างสต็อกและแปลงเป็นเงินสดได้ยาก และอาจจะไม่ตรงจำนวนคำนวณได้จากสูตร ค่าที่ได้หากออกมา

- เท่ากับ หรือมากกว่า 1 แสดงว่ากิจการมีสภาพคล่องทางการเงินที่ยอมรับได้ เพราะกิจการสามารถแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสด เพื่อการชำระหนี้สินระยะสั้นได้ ค่าที่ออกมาเกินกว่า 1 นี้ยิ่งเกินมากเท่าไรก็สะท้อนสภาพคล่องมากเท่านั้น
- ค่าที่ได้ออกมาต่ำกว่า 1 แสดงว่ากิจการกำลังประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน สัญญาณที่จะปรากฏในธุรกิจที่เห็นได้ชัดก็คือ เช็คคืนเงินสดไม่พอที่จะใช้หมุนเวียนในกิจการ

อย่างไรก็ตาม ยังจำเป็นที่จะต้องพิจารณารายการ Account Receivable Turnover ประกอบด้วย เพื่อหาระยะเวลาการเก็บหนี้โดยเฉลี่ย ทั้งนี้เพราะ Quick Ratio ที่เกินกว่า 1 ก็อาจขาดความคล่องตัวทางการเงินก็ได้ อันเนื่องมาจากการมีปัญหการจัดเก็บลูกหนี้การค้าไม่ได้ตามกำหนด

1.2) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว (Current Ratio)

สูตร	รวมสินทรัพย์หมุนเวียน/รวมหนี้สินหมุนเวียน
ตัวแปร	1. รวมสินทรัพย์หมุนเวียน 2. รวมหนี้สินหมุนเวียน

คือ อัตราส่วนที่บอกให้กิจการรู้ถึงความคล่องตัวทางการเงิน หมายถึง กิจการจะมีสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถแปลงสภาพเป็นเงินสดได้เพียงพอแก่การชำระหนี้สินหมุนเวียนหรือไม่ อัตราส่วนนี้หากพิจารณาที่สูตรของ current ratio จะพบว่าเท่ากับสินทรัพย์หมุนเวียน/หนี้สินหมุนเวียน ผลลัพธ์ที่ได้ออกมาเป็นตัวเลขที่แสดงถึงจำนวนเท่าของสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินระยะสั้น ค่าที่ปรากฏออกมานั้นหาก

- ค่าที่เกินกว่า 1 แสดงผลทางทฤษฎีว่ากิจการมีความคล่องตัวทางการเงิน และค่านี้นิ่งมากเท่าไรยิ่งสะท้อนภาพของความคล่องตัวทางการเงิน หรืออีกนัยหนึ่งกิจการมีเงินเหลือใช้มากพอ และจะไม่เผชิญกับปัญหาของสภาพคล่องทางการเงิน
- ค่าที่ได้ต่ำกว่า 1 แสดงว่ากิจการกำลังเผชิญกับมรสุมทางการเงิน และปัญหาดังกล่าว จะสังเกตได้จากเหตุแห่งการล่มสลายของกิจการ

Current Ratio ที่ให้ผลลัพธ์เกินกว่า 1 หรือค่าที่มาก ๆ ไม่สามารถตัดสินชี้ขาดได้ว่ากิจการจะไม่มีปัญหาการชำระคืนหนี้ ทั้งนี้เพราะรายการลูกหนี้การค้า และสินค้าคงเหลือเป็นรายการที่รวมอยู่ในสินทรัพย์หมุนเวียน เพื่อการคำนวณหา Current Ratio ฉะนั้นรายการลูกหนี้การค้า และสินค้าคงเหลือจะต้องถูกหักขบยกขึ้นมาเพื่อพิจารณาประกอบด้วยต่างหาก โดยการคำนวณหาค่า

- อัตราการหมุนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover) ซึ่งใช้เพื่อการหาระยะเวลาการเก็บหนี้โดยเฉลี่ยนำมาเปรียบเทียบกับนโยบายการให้เครดิตของกิจการว่าใกล้เคียงกันอย่างไร มีปัญหาและต้องจัดการกับลูกหนี้เพิ่มเติมอย่างไร เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสด

- อัตราการหมุนของสินค้า (Inventory Turnover) ใช้เพื่อการดูความนิยมในสินค้า ว่ามีการซื้อขายกันมากน้อยขนาดไหน

2) ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2.1) อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ

สูตร	ต้นทุนขาย/สินค้าคงเหลือ
ตัวแปร	1. ต้นทุนขาย 2. สินค้าคงเหลือ

คือ อัตราส่วนที่จะบอกให้กิจการทราบว่า สินค้าได้รับความนิยมในตลาดมากน้อยขนาดไหน หรืออาจจะบอกให้ทราบว่า ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมาตามยอดขายที่เกิดขึ้นระหว่างปี เมื่อเทียบกับสินค้าที่มีอยู่ในมือจะต้องมีสินค้าตามจำนวนที่มีอยู่กี่ครั้งจึงจะพอขาย ค่าที่ได้จะออกมาเป็นรอบ เพื่อบ่งบอกถึงความนิยมในสินค้าสามารถหาได้จากสูตร ค่าที่ได้หากปรากฏออกมาเป็น

- ค่าบวกมากเท่าไร แสดงว่าสินค้าได้รับความนิยมในตลาด โดยความนิยมจะแปรผันตรงกับค่าบวกที่ได้
- ค่าบวกต่ำ ๆ แสดงว่าสินค้าค้างสต็อกจำนวนมาก และอาจจะล้าสมัยและขายไม่ได้ราคาตามที่กำหนดไว้

2.2) อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า

สูตร	รายได้หลัก/ลูกหนี้การค้ารวม
ตัวแปร	1. รายได้หลัก 2. ลูกหนี้การค้ารวม

คือ อัตราส่วนที่ใช้สำหรับบอกให้กิจการรู้ว่า การจัดเก็บลูกหนี้การค้า เป็นอย่างไร เมื่อเทียบกับยอดขายเชื่อ ค่าที่ได้ออกมาเป็นรอบ ผลลัพธ์ที่ปรากฏหาก

- **ค่าที่มาก** แสดงว่า กิจการสร้างยอดขายได้พร้อมๆ กับการจัดเก็บลูกหนี้การค้าที่มีประสิทธิภาพ ค่าที่มากนี้จะออกมาเป็นรอบ และค่าที่ยิ่งมากจะยิ่งดี
- **ค่าที่น้อยและเข้าใกล้ศูนย์** แสดงว่า กิจการกำลังเผชิญปัญหาลูกหนี้การค้าที่จัดเก็บไม่ได้ และต้องแก้ปัญหาต่อไป

อย่างไรก็ตาม ค่าที่ได้ควรจะเป็นเท่าไรนั้น ดูได้จากการหารระยะเวลาเก็บหนี้โดยเฉลี่ย ซึ่งจะใช้ค่าที่ได้เทียบเคียงกับนโยบายการให้เครดิตของกิจการ ซึ่งระยะเวลาการจัดเก็บหนี้โดยเฉลี่ยหาได้จากสูตร (365/อัตรการหมุนของลูกหนี้) ค่าที่ได้จะออกมาเป็นจำนวนวัน และโดยส่วนใหญ่หากเทียบเคียงนโยบายการให้เครดิต 60 วัน ค่าที่ได้ของอัตรการหมุนของลูกหนี้ควรอยู่ที่เกือบ และหากนโยบายเครดิตเป็น 90 วัน ค่าที่ได้ของอัตรการหมุนของลูกหนี้การค้าควรอยู่ที่เกือบ และหากเป็นกรณีอื่นๆ ที่นโยบายการให้เครดิตต่างจากนี้ ค่าที่ได้ควรจะเท่ากับจำนวนวันในการให้เครดิต ดังนั้น **ค่าของอัตรการหมุนของลูกหนี้ควรเท่ากับ (365/จำนวนวันในการให้เครดิต)** ค่าที่ปรากฏจากการหารระยะเวลาเก็บหนี้โดยเฉลี่ย

- **ต่ำกว่านโยบายเครดิต** ถือว่า ดี
- **สูงกว่านโยบายการให้เครดิต** ถือว่า กิจการกำลังมีปัญหาและปัญหาจะรุนแรงมากขึ้นตามความแตกต่างของค่าที่ได้กับนโยบายเครดิต และเหตุการณ์ในข้อที่สองนี้ กิจการต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนด้วย 3 วิธี คือ พัฒนาระบบการจัดเก็บหนี้ หรือตั้งสำรองหนี้สูญ หรือตัดเป็นหนี้สูญของกิจการ เพื่อสะท้อนภาพของกิจการที่เป็นจริง

2.3) อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม

สูตร	รายได้จากการดำเนินงาน/รวมสินทรัพย์
ตัวแปร	1. รายได้จากการดำเนินงาน 2. รวมสินทรัพย์

อัตราส่วนนี้บอกให้ทราบว่ากิจการสามารถใช้ประโยชน์จากประสิทธิภาพของสินทรัพย์รวม เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้มากน้อยเท่าใด โดยคำนวณจากสูตรหากค่าที่ปรากฏ

- ค่าที่เป็นบวก ยิ่งมาก ยิ่งสะท้อนประสิทธิภาพที่มากขึ้นของการใช้สินทรัพย์รวม เพื่อก่อให้เกิดยอดขาย
- ค่าที่ใกล้เคียงศูนย์ สะท้อนกิจการที่มีการลงทุน และอาจจะอยู่ในช่วงของการเริ่มต้นกิจการ ซึ่งยังคงต้องรอประสิทธิภาพต่างๆให้เกิดความพร้อมในทุกองค์ประกอบ เพื่อสร้างยอดขายให้สูงขึ้นต่อไป หรืออาจจะสะท้อนภาพของกิจการที่กำลังเผชิญกับปัญหาทางการตลาด ซึ่งกิจการต้องปรับตัวเพื่ออยู่รอดในกิจการต่อไป

2.4) อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร

สูตร	รายได้จากการดำเนินงาน/สินทรัพย์ถาวร
ตัวแปร	1. รายได้จากการดำเนินงาน 2. สินทรัพย์ถาวร

อัตราส่วนนี้บอกให้ทราบว่ากิจการสามารถใช้ประโยชน์จากประสิทธิภาพของสินทรัพย์ถาวร อาทิเช่น เครื่องจักรต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้มากน้อยเพียงใด โดยสินทรัพย์ถาวรที่นำมาคำนวณควรจะเป็นยอดสินทรัพย์ถาวรก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ค่าที่ปรากฏ

- ค่าบวกยิ่งมาก ยิ่งสะท้อนการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรว่ามีประสิทธิภาพ
- ค่าบวกที่น้อยและใกล้เคียงศูนย์ สะท้อนถึงกิจการกำลังประสบปัญหาการตลาด และปัญหาการจัดการการผลิต ซึ่งกิจการต้องปรับปรุงและแก้ไขต่อไป

3) ด้านความสามารถในการทำกำไร

3.1) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

สูตร	กำไร(ขาดทุน) สุทธิ/รวมส่วนของผู้ถือหุ้น*100
ตัวแปร	1. กำไร (ขาดทุน) สุทธิ 2. รวมส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราส่วนนี้บอกให้ทราบว่า กิจการมีกำไรสุทธิจากส่วนของเงินลงทุนที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นเท่าใด ถ้าหากค่าที่ปรากฏออกมา

- ค่าที่ได้เป็นบวก แสดงว่า กิจการมีกำไรสุทธิ
- ค่าที่ได้เป็นลบ แสดงว่า กิจการขาดทุนจากการดำเนินงาน
- ค่าที่ได้เท่าใดจึงจะเหมาะสม เทียบเคียงจากร้อยละของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำหรือเงินกู้ หากค่าที่ได้มีค่ามากกว่า แสดงว่า กิจการนี้สมควรลงทุนต่อไป

3.2) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

สูตร	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ/ รวมสินทรัพย์*100
ตัวแปร	1. กำไร (ขาดทุน) สุทธิ 2. รวมสินทรัพย์

อัตราส่วนนี้บอกให้ทราบว่า การใช้สินทรัพย์โดยรวมทั้งหมดเพื่อสร้างกำไรจะอยู่ในระดับใด หากค่าที่ปรากฏออกมา

- ค่าที่เป็นบวก แสดงว่า กิจการมีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์
- ค่าที่เป็นลบ แสดงว่า กิจการขาดทุนจากการดำเนินงาน
- ค่าที่ได้ควรอยู่ในอัตราใดพิจารณาได้จากการที่สินทรัพย์รวม ถือเป็นเงินลงทุนของกิจการด้วย ฉะนั้น อัตราที่เหมาะสมควรจะเทียบเคียงกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำหรือเงินกู้ธนาคาร

4) ด้านภาระหนี้สิน

4.1) อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม

สูตร	รวมหนี้สิน/รวมสินทรัพย์*100
ตัวแปร	1. รวมหนี้สิน 2. รวมสินทรัพย์

คือ อัตราส่วนที่บอกให้กิจการทราบว่า มีความมั่นคงทางการเงินมากน้อยเพียงใด โดยค่าที่ได้หากออกมา

- เท่ากับหรือมากกว่า 1 แสดงว่า กิจการลงทุนด้วยการก่อหนี้ร้อยละ 100 เนื่องจาก สินทรัพย์ = หนี้สิน+ส่วนทุน ดังนั้น กิจการนี้ไม่ลงทุนในส่วนทุน

จึงทำให้ค่าที่ได้ออกมาเท่ากับ 1 และแน่นอนว่ากิจการนี้จะต้องเผชิญกับปัญหาความมั่นคงแน่นอน หรือกิจการนี้อาจจะลงทุนในส่วนบุคคล แต่ปรากฏว่ากิจการมีผลประกอบการขาดทุน และต้องก่อหนี้เพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายของกิจการ จึงเป็นเหตุให้ค่าที่ได้ออกมาเท่ากับ 1 หรือมากกว่า

- **น้อยกว่า 1** แสดงว่า กิจการมีการลงทุนในส่วนบุคคลเพื่อเป็นไปตามสมการทางบัญชี จึงทำให้สินทรัพย์มากกว่าหนี้สิน และค่าที่ได้ล้นศูนย์มากเท่าไรไรย่อมจะสะท้อนถึงกิจการที่มีผลประกอบการดี และมีความมั่นคงมากเท่านั้น อีกทั้งการได้รับโอกาสในการกู้เงินกับสถาบันการเงินก็จะเป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้ธุรกิจขยายตัวและมีสภาพคล่องทางการเงิน

4.2) อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย

สูตร	กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี/ดอกเบี้ยจ่าย
ตัวแปร	1. กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี 2. ดอกเบี้ยจ่าย

อัตราส่วนนี้บอกให้ทราบว่ากิจการมีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการจ่ายดอกเบี้ยเพียงพอหรือไม่ ค่าที่ได้หากปรากฏ

- เป็นค่าที่เท่ากับ หรือมากกว่า 1 แสดงว่า กิจการมีความสามารถจ่ายดอกเบี้ย
- ค่าที่ได้ออกมาน้อยกว่า 1 แสดงว่า กิจการมีความสามารถจ่ายดอกเบี้ยบางส่วน
- ค่าที่ได้ออกมาเท่ากับศูนย์ หรือติดลบ แสดงว่า กิจการไม่มีความสามารถจ่ายดอกเบี้ย

7.2 สุขภาพทางการเงินของ SMEs ในภาคการผลิตที่น่าสนใจ

7.2.1 อาหารและเครื่องดื่ม

ตารางที่ 7.1 อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มอาหาร และเครื่องดื่ม ปี 2548-2549

ISIC 15: อาหารและเครื่องดื่ม	Total (N=7,010)		SMEs (N=6,738)		LEs (N=272)	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549
ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.0	2.2	1.0	1.4	1.1	2.5
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว (เท่า)	0.3	1.3	0.3	0.3	0.6	2.0
ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	4.5	6.2	4.8	5.3	5.8	1.0
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	3.7	3.2	3.3	2.7	9.8	13.1
อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (เท่า)	1.6	1.4	1.8	2.2	1.3	1.0
อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (เท่า)	3.3	3.7	3.5	3.7	3.4	4.1
ด้านความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	17.1	9.4	7.3	0.8	19.1	10.9
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	6.3	6.7	1.7	0.5	8.1	8.1
ด้านภาระหนี้สิน						
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (%)	63.6	26.8	77.2	43.8	57.2	22.8
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	1.7	2.6	0.7	0.5	6.4	11.1

ที่มา : Business Online Public Company Limited (BOL)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1) ด้านสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาด้านสภาพคล่องในกลุ่มสินค้าอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราส่วนสภาพคล่อง** พบว่า SMEs มีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้นในปี 2549 เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นจาก 1.0 เท่าในปี 2548 เป็น 1.4 เท่าในปี 2549 และค่าที่มากกว่า 1 เท่าแสดงว่ากิจการสามารถแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสด เพื่อชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี ไม่มีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดใหญ่ พบว่าวิสาหกิจขนาดใหญ่

มีสภาพคล่องที่ดีกว่า คือ มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ที่ 2.5 เท่าในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว** พบว่า SMEs ยังมีความคล่องตัวทางการเงินต่ำ และมีอัตราส่วนต่ำกว่า 1 เท่า (0.3 เท่าในปี 2549) แสดงถึงการที่ SMEs มีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินระยะสั้น เสี่ยงต่อการเผชิญปัญหาทางการเงิน ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้น จาก 0.6 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 2.0 เท่าในปี 2549

2) ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 4 ตัว ดังนี้ **อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดีขึ้นจากปี 2548 สินค้าคงเหลือมีสต็อกน้อยลง เห็นได้จากอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้นจาก 4.8 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 5.3 เท่าในปี 2549 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดใหญ่พบว่า วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการบริหารจัดการสินค้าคงเหลือที่ดีกว่า คือ มีอัตราส่วนสินค้าคงเหลืออยู่ที่ 10.0 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า** พบว่าในปี 2549 SMEs มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าลดลงจาก 3.3 เท่าในปี 2548 เหลือเพียง 2.7 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าที่มีประสิทธิภาพที่ดี จาก 9.8 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 13.1 เท่าในปี 2549 **อัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์รวม** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวมเพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้มากขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจาก 1.8 เท่าในปี 2548 เป็น 2.2 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่กลับมีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์รวมต่ำกว่า SMEs โดยในปี 2548 มีอัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์รวม 1.3 เท่าและลดลงในปี 2549 เหลือ 1.0 เท่า **อัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์ถาวร** พบว่าทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรเพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้ดีขึ้นในปี 2549 โดย SMEs มีอัตราส่วนอยู่ที่ 3.7 เท่า และวิสาหกิจขนาดใหญ่อยู่ที่ 4.1 เท่า

3) ด้านความสามารถในการทำกำไร

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไร ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น** พบว่า ทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ มีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นลดลงในปี 2549 โดย SMEs ลดลงจาก 7.3% ในปี 2548 เหลือเพียง 0.8% ในปี 2549 และวิสาหกิจขนาดใหญ่ลดลงจาก 19.1% ในปี 2548 เหลือเพียง 10.9% ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวแสดงถึงการที่กิจการมีกำไรสุทธิจากเงินลงทุนของเจ้าของที่ลดลง อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวยังมีค่าเป็นบวก ซึ่งแสดงถึงการที่กิจการ SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ยังคงมีกำไรสุทธิ สำหรับ **อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์** พบว่า SMEs มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์โดยรวมเพื่อสร้างกำไรลดลงอย่างมากจาก 1.7% ในปี 2548 เหลือเพียง 0.5% ในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการดำเนินงานในระดับที่ดีกว่า และไม่เปลี่ยนแปลงมากนักในปี 2549 (อยู่ที่ 8.1%) อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวยังมีค่าเป็นบวก แสดงถึงการที่กิจการ SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ยังคงมีกำไรจากการดำเนินงาน

4) ด้านภาระหนี้สิน

ความสามารถในการจัดการด้านหนี้สินของกิจการ มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม** ซึ่งพบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ มีการจัดการด้านหนี้สินที่ดีขึ้น โดย SMEs มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมลดลง จาก 77.2% ในปี 2548 เหลือเพียง 43.8% ในปี 2549 แสดงว่า SMEs มีการลงทุนด้วยการก่อหนี้ลดลง เช่นเดียวกับวิสาหกิจขนาดใหญ่จาก 57.2% ในปี 2548 เหลือเพียง 22.8% ในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย** พบว่า SMEs มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ลดลง เห็นจากอัตราส่วนที่ลดลงจาก 0.7 เท่าในปี 2548 เป็น 0.5 เท่า ในปี 2549 อย่างไรก็ตามอัตราส่วนนี้ยังมีค่าไม่ติดลบ แสดงถึง SMEs ยังคงมีความสามารถจ่ายดอกเบี้ยบางส่วน ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ดี โดยอัตราส่วนนี้เพิ่มขึ้นจาก 6.4 เท่าในปี 2548 เป็น 11.1 เท่าในปี 2549 และค่าที่มากกว่า 1 แสดงถึงสามารถจ่ายดอกเบี้ยได้ดี

5) สรุปสถานภาพของ SMEs ในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม

ในปี 2549 SMEs ในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มยังคงมีแนวโน้มที่ดี เห็นได้จากตัวเลข GDP_{SMEs} ซึ่งเป็นตัวชี้วัดระดับประเทศ พบว่ามีมูลค่า 156,892 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.0 และเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดระดับธุรกิจ (อัตราส่วนทางการเงินต่างๆ) พบว่า SMEs ในกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจที่ดีขึ้นในหลายๆด้าน ได้แก่ การบริหารสภาพคล่องประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และการบริหารภาระหนี้สิน อย่างไรก็ตาม SMEs ในกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้ และความสามารถในการชำระดอกเบี้ยลดลง เช่นเดียวกับความสามารถด้านการทำกำไรที่ลดลงอย่างมาก

7.2.2 เคมี

ตารางที่ 7.2 อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มเคมี ปี 2548-2549

ISIC24: เคมี	Total (N=4,875)		SMEs (N=4,752)		LEs (N=123)	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549
ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.4	2.1	1.5	1.7	1.4	2.6
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว (เท่า)	0.8	1.7	0.9	1.6	0.9	2.0
ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	5.9	7.8	5.3	3.8	7.2	9.5
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	5.0	5.2	4.2	3.9	7.5	8.1
อัตรากาการหมุนของสินทรัพย์รวม (เท่า)	1.4	0.9	1.3	0.4	1.3	1.1
อัตรากาการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (เท่า)	2.5	2.4	3.0	1.2	2.3	3.2
ด้านความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	20.0	13.3	15.7	16.3	22.1	11.1
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	9.6	9.5	6.4	10.3	11.7	8.8
ด้านภาระหนี้สิน						
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (%)	50.9	28.1	56.8	35.8	46.9	21.0
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	4.0	7.4	2.6	4.6	9.6	42.4

ที่มา : Business Online Public Company Limited (BOL)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1) ด้านสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาด้านสภาพคล่องในกลุ่มการผลิตเคมี ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราส่วนสภาพคล่อง** พบว่า SMEs มีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้นในปี 2549 เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นจาก 1.5 เท่าในปี 2548 เป็น 1.7 เท่าในปี 2549 และค่าที่มากกว่า 1 เท่าแสดงว่ากิจการสามารถแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสด เพื่อชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี ไม่มีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดใหญ่พบว่า วิสาหกิจขนาดใหญ่มีสภาพคล่องที่ดีกว่า คือ มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ที่ 2.6 เท่าในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว** พบว่า SMEs ยังมีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้นจากปี 2548 ซึ่งมีอัตรา 0.9 เท่า เพิ่มขึ้นเป็น 1.6 เท่าในปี 2549 และอัตราส่วนที่เกินกว่า 1 นี้ แสดงว่ากิจการมีความคล่องตัวทางการเงิน กิจการมีเงินเหลือเพียงพอ เช่นเดียวกับวิสาหกิจขนาดใหญ่ซึ่งมีความคล่องตัวทางการเงินที่ดี จาก 0.9 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 2.0 เท่าในปี 2549

2) ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 4 ตัว ดังนี้ **อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านบริหารสินค้าคงเหลือที่ลดลงจากปี 2548 เห็นได้จากอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่ลดลงจาก 5.3 เท่าในปี 2548 เป็น 3.8 เท่าในปี 2549 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดใหญ่พบว่า วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการบริหารจัดการสินค้าคงเหลือที่ดีขึ้น คือ มีอัตราส่วนสินค้าคงเหลืออยู่ที่ 9.5 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า** พบว่า SMEs มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าลดลงจาก 4.2 เท่าในปี 2548 เหลือเพียง 3.8 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าที่มีประสิทธิภาพที่ดี จาก 7.5 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 8.1 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์รวม** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวม เพื่อก่อให้เกิดยอดขายลดลง จาก 1.3 เท่าในปี 2548 เป็น 0.5 เท่า ในปี 2549 ซึ่งอัตราที่ลดลงใกล้เคียงศูนย์ สะท้อนกิจการได้ว่ากำลังเผชิญปัญหาด้านยอดขาย ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์

ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก โดยในปี 2548 มีอัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม 1.3 เท่าและลดลงในปี 2549 เหลือ 1.1 เท่า **อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร** พบว่า SMEs มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรเพื่อก่อให้เกิดยอดขายที่ลดลงจาก 3.0 เท่าในปี 2548 ลดลงเป็น 1.2 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรเพื่อก่อให้เกิดยอดขายที่เพิ่มขึ้นในปี 2549 อยู่ที่ 3.2 เท่า

3) ด้านความสามารถในการทำกำไร

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไร ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตรามลตอบแทนผู้ถือหุ้น** พบว่า SMEs มีอัตรามลตอบแทนผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจาก 15.7% เป็น 16.3% ในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่ในสาขานี้มีอัตรามลตอบแทนผู้ถือหุ้นลดลงจาก 22.1% ในปี 2548 เหลือเพียง 11.1% ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวแสดงถึงการที่กิจการมีกำไรสุทธิจากเงินลงทุนของเจ้าของที่ลดลง อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวยังมีค่าเป็นบวก ซึ่งแสดงถึงการที่กิจการ SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ยังคงมีกำไรสุทธิ สำหรับ **อัตรามลตอบแทนจากสินทรัพย์** พบว่า SMEs มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์โดยรวมเพื่อสร้างกำไรเพิ่มขึ้นมากจาก 6.4% ในปี 2548 เป็น 10.3% ในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในด้านนี้อยู่ในระดับที่ดีกว่า และมีแนวโน้มที่ลดลงจาก 11.7% ในปี 2548 เหลือเพียง 8.8% ในปี 2549 อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าว ยังมีค่าเป็นบวก แสดงถึงการที่กิจการ SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ยังคงมีกำไรจากการดำเนินงาน

4) ด้านภาระหนี้สิน

ความสามารถในการจัดการด้านหนี้สินของกิจการ มีอัตราส่วนการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม** ซึ่งพบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีการจัดการด้านหนี้สินที่ดีขึ้น โดย SMEs มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมลดลง จาก 56.8 % ในปี 2548 เหลือเพียง 35.8% ในปี 2549 แสดงว่า SMEs มีการลงทุนด้วยการก่อหนี้ลดลง เช่นเดียวกับวิสาหกิจขนาดใหญ่จาก 46.9% ในปี 2548 เหลือเพียง 21.0% ในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย** พบว่า

SMEs มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น เห็นจากอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นจาก 2.6 เท่าในปี 2548 เป็น 4.6 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ดีขึ้นมาก โดยอัตราส่วนนี้เพิ่มขึ้นจาก 9.6 เท่าในปี 2548 เป็น 42.4 เท่าในปี 2549 และค่าที่มากกว่า 1 แสดงถึงสามารถจ่ายดอกเบี้ยได้

5) สรุปสถานภาพของ SMEs ในกลุ่มเคมี

ในปี 2549 SMEs ในกลุ่มเคมียังคงมีแนวโน้มที่ดี เห็นได้จากตัวเลข GDP_{SMEs} ซึ่งเป็นตัวชี้วัดระดับประเทศ พบว่ามีมูลค่า 113,287 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.0 และเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดระดับธุรกิจ พบว่า SMEs ในกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจที่ดีขึ้นในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การบริหารสภาพคล่อง ความสามารถด้านการทำกำไร และการบริหารภาระหนี้สิน อย่างไรก็ตาม SMEs ในกลุ่มดังกล่าวกลับมีความสามารถด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงานลดลง เห็นได้จากอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องมีแนวโน้มลดลงทุกตัว (อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม และอัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร)

7.2.3 เครื่องเรือน

ตารางที่ 7.3 อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มเครื่องเรือน ปี 2548-2549

ISIC36: เครื่องเรือน	Total (N=7,899)		SMEs (N=7,821)		LEs (N=78)	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549
ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.3	1.4	1.4	1.6	1.1	1.0
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว (เท่า)	0.5	0.7	0.5	0.7	0.5	0.5
ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	3.5	11.8	3.5	13.4	4.4	6.5
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	4.0	10.1	3.9	12.2	6.7	6.0
อัตราส่วนหมุนของสินทรัพย์รวม (เท่า)	1.5	4.7	1.6	5.6	1.4	2.1
อัตราส่วนหมุนของสินทรัพย์ถาวร (เท่า)	4.4	17.0	5.1	25.1	3.2	4.3
ด้านความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	12.5	8.1	8.7	7.5	20.0	9.8
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	4.2	2.9	2.7	2.6	8.0	3.9
ด้านภาระหนี้สิน						
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (%)	66.0	62.2	68.8	62.7	57.9	60.6
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	2.2	2.5	1.7	2.5	6.7	3.8

ที่มา : Business Online Public Company Limited (BOL)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1) ด้านสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาด้านสภาพคล่องในกลุ่มสินค้าเฟอร์นิเจอร์ เครื่องเรือน ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราส่วนสภาพคล่อง** พบว่า SMEs มีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้นในปี 2549 เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นจาก 1.4 เท่าในปี 2548 เป็น 1.6 เท่าในปี 2549 และอัตราส่วนที่มากกว่า 1 นี้แสดงถึงกิจการสามารถแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสด เพื่อชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี ไม่มีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน เมื่อเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดใหญ่ พบว่ามีสภาพคล่องที่น้อยกว่า SMEs อยู่ที่ 1.0 เท่าในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว** พบว่า SMEs ยังมีความคล่องตัวทางการเงินต่ำ และมี

อัตราส่วนต่ำกว่า 1 เท่า (0.7 เท่าในปี 2549) แสดงถึงการที่ SMEs มีสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งน้อยกว่าหนี้สินระยะสั้น เสี่ยงต่อการเผชิญปัญหาทางการเงิน เช่นเดียวกับวิสาหกิจขนาดใหญ่มีความคล่องตัวทางการเงินอยู่ที่ 0.5 เท่าในปี 2549

2) ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 4 ตัว ดังนี้ **อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดีขึ้นมากจากปี 2548 สินค้าคงเหลือมีสต็อกน้อยลง เห็นได้จากอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้นจาก 3.5 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 13.4 เท่าในปี 2549 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดใหญ่พบว่า วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการบริหารจัดการสินค้าคงเหลือได้ดีกว่า SMEs คือ มีอัตราส่วนสินค้าคงเหลืออยู่ที่ 6.5 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า** พบว่าในปี 2549 SMEs มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้นมากจาก 3.9 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 12.2 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าที่มีประสิทธิภาพที่ลดลงและน้อยกว่า SMEs คือจาก 6.7 เท่าในปี 2548 ลดลงเป็น 6.0 เท่าในปี 2549 **อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม** พบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวม เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้มากขึ้น โดย SMEs เพิ่มขึ้นจาก 1.6 เท่าในปี 2548 เป็น 5.6 เท่าในปี 2549 และวิสาหกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นจาก 1.4 เท่าในปี 2548 เป็น 2.1 เท่าในปี 2549 **อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร** พบว่าทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวร เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้ดีขึ้นในปี 2549 โดย SMEs มีอัตราส่วนอยู่ที่ 25.1 เท่า และวิสาหกิจขนาดใหญ่อยู่ที่ 4.3 เท่า

3) ด้านความสามารถในการทำกำไร

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไร ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น** พบว่า ทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นลดลงในปี 2549 โดย SMEs ลดลงจาก 8.7% ในปี 2548 เหลือเพียง 7.5% ในปี 2549 และวิสาหกิจขนาดใหญ่ลดลงจาก 20.0% ในปี 2548 เหลือเพียง 9.8% ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวแสดงถึงการที่กิจการมีกำไรสุทธิจากเงินลงทุน

ของเจ้าของที่ลดลง อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวยังมีค่าเป็นบวก ซึ่งแสดงถึงการที่กิจการ SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ยังคงมีกำไรสุทธิ สำหรับ **อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์** พบว่า SMEs มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์โดยรวมเพื่อสร้างกำไรลดลงจาก 2.7% ในปี 2548 เหลือ 2.6% ในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการดำเนินงานลดลงมาก โดยลดลงจาก 8.0% ในปี 2548 เหลือเพียง 3.9 % ในปี 2549 อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวยังมีค่าเป็นบวก แสดงถึงการที่กิจการ SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ยังคงมีกำไรจากการดำเนินงาน

4) ด้านภาระหนี้สิน

ความสามารถในการจัดการด้านหนี้สินของกิจการ มีอัตราส่วนการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม** ซึ่งพบว่า SMEs มีการจัดการด้านหนี้สินที่ดีขึ้น โดย SMEs มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมลดลง จาก 68.8% ในปี 2548 เหลือ 62.7% ในปี 2549 แสดงว่า SMEs มีการลงทุนด้วยการก่อหนี้ลดลง ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการจัดการด้านหนี้สินที่แย่ลงจาก 57.9% ในปี 2548 มีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น 60.6% ในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย** พบว่า SMEs มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ดีขึ้น เห็นจากอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นจาก 1.7 เท่าในปี 2548 เป็น 2.5 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ลดลงจาก 6.7 เท่าในปี 2548 เป็น 3.8 เท่าในปี 2549 และค่าที่มากกว่า 1 แสดงถึงสามารถจ่ายดอกเบี้ยได้ดี

5) สรุปสถานภาพของ SMEs ในกลุ่มเครื่องเรือน

ในปี 2549 SMEs ในกลุ่มเครื่องเรือนมีแนวโน้มที่ดี เห็นได้จากตัวเลข GDP_{SMEs} มีมูลค่า 119,775 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 11.0 แต่เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดระดับธุรกิจ พบว่า SMEs ในกลุ่มดังกล่าวยังคงมีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจที่ดีในหลายๆ ด้าน ได้แก่ การบริหารสภาพคล่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และการบริหารภาระหนี้สิน อย่างไรก็ตาม ความสามารถด้านการทำกำไรมีแนวโน้มลดลง

7.3 สุขภาพทางการเงินของ SMEs ในภาคการค้าที่น่าสนใจ

7.3.1 การค้าส่ง

ตารางที่ 7.4 อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มค้าส่ง ปี 2548-2549

ISIC51: ค้าส่ง	Total (N=44,768)		SMEs (N=44,397)		LEs (N=371)	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549
ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.3	1.5	1.3	1.4	1.3	1.7
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว (เท่า)	0.6	0.9	0.6	1.0	0.8	0.8
ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	5.8	9.5	6.0	14.1	6.9	6.4
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	4.0	4.9	4.4	4.9	5.2	8.0
อัตรากำไรสุทธิรวม (เท่า)	2.1	3.5	2.5	4.4	1.6	2.8
อัตรากำไรสุทธิรวมต่อสินทรัพย์ถาวร (เท่า)	5.9	17.6	10.5	64.6	3.2	7.0
ด้านความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	12.4	32.3	10.7	19.4	13.7	41.9
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	4.5	13.2	3.2	6.4	6.1	20.7
ด้านภาระหนี้สิน						
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (%)	63.5	59.2	70.4	66.7	55.2	50.6
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	2.0	10.8	1.7	5.8	5.8	39.1

ที่มา : Business Online Public Company Limited (BOL)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1) ด้านสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาด้านสภาพคล่องในกลุ่มการค้าส่ง ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราส่วนสภาพคล่อง** พบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้นในปี 2549 เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องของ SMEs ที่เพิ่มขึ้นเป็น 1.4 เท่า และวิสาหกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นเป็น 1.7 เท่า และอัตราส่วนที่มากกว่า 1 นี้แสดงถึงกิจการสามารถแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสดเพื่อชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี ไม่มีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน สำหรับ **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว** พบว่า ทั้ง SMEs

และวิสาหกิจขนาดใหญ่ยังมีความคล่องตัวทางการเงินต่ำ โดยในปี 2549 อยู่ที่ 1.0 และ 0.8 เท่า ตามลำดับ และอัตราส่วนที่ต่ำกว่า 1 เท่า แสดงถึงการที่กิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งน้อยกว่าหนี้สินระยะสั้น เสี่ยงต่อการเผชิญปัญหาทางการเงิน

2) ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 4 ตัว ดังนี้ **อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดีขึ้นมากจากปี 2548 สินค้าคงเหลือมีสต็อกน้อยลง เห็นได้จากอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้นจาก 6.0 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 14.1 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการบริหารจัดการสินค้าคงเหลือได้ดีกว่า SMEs คือ มีอัตราส่วนสินค้าคงเหลืออยู่ที่ 6.4 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า** พบว่าในปี 2549 SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น โดย SMEs เพิ่มขึ้นจาก 2.5 เท่าในปี 2548 เป็น 4.4 เท่าในปี 2549 และวิสาหกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นจาก 5.2 เท่าในปี 2548 เป็น 8.0 เท่าในปี 2549 **อัตรากำไรสุทธิ** พบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวม เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้มากขึ้น โดย SMEs เพิ่มขึ้นจาก 2.5 เท่าในปี 2548 เป็น 4.4 เท่าในปี 2549 และวิสาหกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นจาก 1.6 เท่าในปี 2548 เป็น 2.8 เท่าในปี 2549 **อัตรากำไรสุทธิ** พบว่าทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรเพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้ดีขึ้นในปี 2549 โดย SMEs มีอัตราส่วนอยู่ที่ 64.6 เท่า และวิสาหกิจขนาดใหญ่อยู่ที่ 7.0 เท่า

3) ด้านความสามารถในการทำกำไร

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไร ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น** พบว่า ทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นมากในปี 2549 โดย SMEs เพิ่มขึ้นจาก 10.7% ในปี 2548 เป็น 19.4% ในปี 2549 และวิสาหกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นจาก 13.7% ในปี 2548 เป็น 41.9 % ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าว แสดงถึงการที่กิจการมีกำไรสุทธิจากเงินลงทุนของเจ้าของที่เพิ่มขึ้น สำหรับ **อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์** พบว่า SMEs มีความสามารถ

ในการใช้สินทรัพย์โดยรวม เพื่อสร้างกำไรเพิ่มขึ้นจาก 3.2% ในปี 2548 เป็น 6.4% ในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นมากกว่า 6.1% ในปี 2548 เป็น 20.7% ในปี 2549 ซึ่งแสดงถึงการที่กิจการ SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ มีกำไรจากการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น

4) ด้านภาระหนี้สิน

ความสามารถในการจัดการด้านหนี้สินของกิจการ มีอัตราส่วนการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ *อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม* ซึ่งพบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีการจัดการด้านหนี้สินที่ดีขึ้น มีการลงทุนด้วยการก่อหนี้ลดลง โดย SMEs มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมลดลง จาก 70.4 % ในปี 2548 เหลือ 66.7% ในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการก่อหนี้ลดลงจาก 55.2% ในปี 2548 เป็น 50.6 % ในปี 2549 สำหรับ *อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย* พบว่า SMEs มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ดีขึ้น เห็นจากอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นจาก 1.7 เท่าในปี 2548 เป็น 5.8 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นจาก 5.8 เท่าในปี 2548 เป็น 39.1 เท่าในปี 2549

5) สรุปสถานภาพของ SMEs ในกลุ่มการค้าส่ง

ในปี 2549 SMEs ในกลุ่มภาคการค้า ซึ่งรวมทั้งภาคการค้าส่งและค้าปลีก มีแนวโน้มที่ดี เห็นได้จากตัวเลข GDP_{SMEs} มีมูลค่า 803,107 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.7 และเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดระดับธุรกิจของ SMEs เฉพาะกลุ่มการค้าส่ง พบว่า SMEs กลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจที่ดีขึ้น ในทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารสภาพคล่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ความสามารถด้านการทำกำไร และการบริหารภาระหนี้สิน

7.3.2 การค้าปลีก

ตารางที่ 7.5 อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มค้าปลีก ปี 2548-2549

ISIC52: ค้าปลีก	Total (N=7,485)		SMEs (N=7,371)		LEs (N=114)	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549
ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.9	0.9	1.2	1.6	0.8	0.8
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว (เท่า)	0.4	0.3	0.6	0.8	0.4	0.3
ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	7.1	1.8	6.3	3.2	8.5	1.8
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	9.3	7.2	5.2	2.7	24.6	23.7
อัตรากาไรสุทธิรวม (เท่า)	2.1	0.5	2.4	1.7	2.1	0.4
อัตรากาไรสุทธิจากรวม (เท่า)	4.5	0.5	12.6	10.8	3.3	0.4
ด้านความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	16.6	0.8	18.7	2.6	16.1	0.7
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	4.9	0.3	3.1	0.8	5.7	0.3
ด้านภาระหนี้สิน						
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (%)	70.9	61.3	83.6	68.3	64.8	60.7
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	2.4	1.1	1.2	1.6	7.6	3.3

ที่มา : Business Online Public Company Limited (BOL)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1) ด้านสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาด้านสภาพคล่องในกลุ่มการค้าปลีก ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราส่วนสภาพคล่อง** พบว่า SMEs มีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้นในปี 2549 เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นจาก 1.2 เท่าในปี 2548 เป็น 1.6 เท่าในปี 2549 และอัตราส่วนที่มากกว่า 1 นี้แสดงถึงกิจการสามารถแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสด เพื่อชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี ไม่มีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ที่ 0.8 ในปี 2549 ซึ่งค่านี้น้อยกว่า 1 แสดงถึงการมีปัญหาด้านสภาพคล่อง **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว** พบว่าทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ยังมีความคล่องตัวทางการเงินต่ำ และมีอัตราส่วนต่ำกว่า

1 เท่า โดย SMEs อยู่ที่ 0.8 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราส่วนที่น้อยกว่าคือ 0.3 เท่า แสดงถึงการที่กิจการเหล่านี้มีสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งน้อยกว่าหนี้สินระยะสั้นเสี่ยงต่อการเผชิญปัญหาทางการเงิน

2) ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 4 ตัว ดังนี้ **อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ** พบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่แย่งจากปี 2548 สินค้าคงเหลือมีสต็อกเพิ่มขึ้นเห็นได้จากอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่ลดลงของ SMEs จาก 6.3 เท่าในปี 2548 เป็น 3.2 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราส่วนสินค้าคงเหลือที่ลดลงจาก 8.5 เท่าในปี 2548 อยู่ที่ 1.8 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า** พบว่าในปี 2549 SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าที่ลดลง โดย SMEs ลดลงเหลือ 2.7 เท่า และวิสาหกิจขนาดใหญ่ลดลงเหลือ 23.7 เท่าในปี 2549 **อัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์รวม** พบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวม เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้ลดลง โดย SMEs ลดลงจาก 2.4 เท่าในปี 2548 เป็น 1.7 เท่าในปี 2549 และวิสาหกิจขนาดใหญ่ลดลงจาก 2.1 เท่าในปี 2548 เป็น 0.4 เท่าในปี 2549 และค่าที่ลดลงใกล้เคียงศูนย์แสดงถึงกิจการกำลังเผชิญกับปัญหาด้านยอดขายที่ลดลง ซึ่งกิจการจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดต่อไป **อัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์ถาวร** พบว่าทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรเพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้แย่งลงในปี 2549 โดย SMEs มีอัตราส่วนอยู่ที่ 10.8 เท่า และวิสาหกิจขนาดใหญ่ลดลงอยู่ที่ 0.4 เท่า

3) ด้านความสามารถในการทำกำไร

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไร ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น** พบว่า ทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นลดลงในปี 2549 โดย SMEs ลดลงจาก 18.7% ในปี 2548 เหลือเพียง 2.9% ในปี 2549 และวิสาหกิจขนาดใหญ่ลดลงจาก 16.1% ในปี 2548 เหลือเพียง 0.7% ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวแสดงถึงการที่กิจการมีกำไรสุทธิจากเงินลงทุน

ของเจ้าของที่ลดลง อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวยังมีค่าเป็นบวก แสดงถึงการที่กิจการ SMEs ยังคงมีกำไรสุทธิ และอัตราส่วนที่ใกล้เคียงศูนย์ของวิสาหกิจขนาดใหญ่แสดงถึงการลดลงของกำไรสุทธิจนใกล้จะขาดทุน สำหรับ **อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์** พบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์โดยรวมเพื่อสร้างกำไรลดลงโดย SMEs ลดลงจาก 3.1% ในปี 2548 เหลือ 0.8% ในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่ลดลงจาก 5.7% ในปี 2548 เหลือเพียง 0.3% ในปี 2549

4) ด้านภาระหนี้สิน

ความสามารถในการจัดการด้านหนี้สินของกิจการ มีอัตราส่วนการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม** ซึ่งพบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีการจัดการด้านหนี้สินที่ดีขึ้น มีการลงทุนด้วยการก่อหนี้ลดลงโดย SMEs มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมลดลง จาก 83.6% ในปี 2548 เหลือ 68.3% ในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการก่อหนี้ลดลงจาก 64.8% ในปี 2548 เป็น 60.7% ในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย** พบว่า SMEs มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ดีขึ้น เห็นจากอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นจาก 1.2 เท่าในปี 2548 เป็น 1.6 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถลดลงจาก 7.6 เท่าในปี 2548 เป็น 3.3 เท่าในปี 2549

5) สรุปสถานภาพของ SMEs ในกลุ่มการค้าปลีก

ถึงแม้ว่า GDP_{SMEs} ของภาคการค้า ซึ่งเป็นตัวชี้วัดระดับประเทศยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 ในปี 2549 แต่เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดระดับธุรกิจของ SMEs เฉพาะกลุ่มการค้าปลีก พบว่า SMEs กลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจที่ดีขึ้นในด้านการบริหารสภาพคล่อง และการบริหารภาระหนี้สิน ขณะที่ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และความสามารถด้านการทำกำไรกลับลดลงอย่างมาก

7.3.3 การซ่อมบำรุง

ตารางที่ 7.6 อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มซ่อมบำรุง ปี 2548-2549

ISIC50: ซ่อมบำรุง	Total (N=6,125)		SMEs (N=6,005)		LEs (N=120)	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549
ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.1	0.9	1.1	1.7	1.1	0.9
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว (เท่า)	0.6	0.7	0.4	1.0	0.8	0.7
ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	7.8	18.3	5.5	6.0	12.3	23.8
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	4.6	3.8	6.2	3.1	7.2	9.2
อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม (เท่า)	2.8	3.2	2.5	1.2	2.7	3.0
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (เท่า)	8.4	7.9	10.6	5.8	7.8	8.1
ด้านความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	28.9	49.9	20.0	3.6	30.3	51.8
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	8.5	15.9	3.8	1.4	10.1	16.4
ด้านภาระหนี้สิน						
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (%)	70.9	68.2	81.3	60.4	67.3	68.4
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	5.0	14.5	1.2	1.4	27.4	39.7

ที่มา : Business Online Public Company Limited (BOL)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1) ด้านสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาด้านสภาพคล่องในกลุ่มการค้าซ่อมบำรุง มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราส่วนสภาพคล่อง** พบว่า SMEs มีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้นในปี 2549 เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นจาก 1.1 เท่าในปี 2548 เป็น 1.7 เท่าในปี 2549 และอัตราส่วนที่มากกว่า 1 นี้แสดงถึงกิจการสามารถแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสด เพื่อชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี ไม่มีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราส่วนสภาพคล่องลดลงอยู่ที่ 0.9 ในปี 2549 ซึ่งค่าที่น้อยกว่า 1 แสดงถึงการมีปัญหาด้านสภาพคล่อง สำหรับ **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว** พบว่า SMEs ยังมีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจาก 0.4 เท่าในปี 2548 เป็น 1.0 เท่าในปี

2549 และอัตราส่วนที่มากกว่า 1 แสดงถึงการที่ SMEs มีสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งมากกว่าหนี้สินระยะสั้น ไม่มีปัญหาทางการเงิน ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่ มีความคล่องตัวทางการเงินไม่เปลี่ยนแปลงมากนักอยู่ที่ 0.7 เท่าในปี 2549 ซึ่งเสี่ยงต่อการเผชิญปัญหาทางการเงิน

2) ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 4 ตัว ดังนี้ **อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดีขึ้นมากจากปี 2548 สินค้าคงเหลือมีสต็อกน้อยลง เห็นได้จากอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้นจาก 5.5 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 6.0 เท่าในปี 2549 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดใหญ่พบว่า วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการบริหารจัดการสินค้าคงเหลือที่ดีกว่า คือ มีอัตราส่วนสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น 23.8 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า** พบว่าในปี 2549 SMEs มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าลดลงจาก 6.2 เท่าในปี 2548 เป็น 3.1 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าที่มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นคือเพิ่มขึ้นเป็น 9.2 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนกำไรสุทธิรวม** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวม เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้ลดลง โดยลดลงจาก 2.5 เท่าในปี 2548 เป็น 1.2 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นจาก 2.7 เท่าในปี 2548 เป็น 3.0 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนกำไรสุทธิถาวร** พบว่าทั้ง SMEs มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรเพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้ลดลงในปี 2549 โดย SMEs มีอัตราส่วนอยู่ที่ 5.8 เท่า ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถด้านนี้เพิ่มขึ้นอยู่ที่ 8.1 เท่าในปี 2549

3) ด้านความสามารถในการทำกำไร

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไร ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตรามลลดบแทนผู้ถือหุ้น** พบว่า SMEs มีอัตรามลลดบแทนผู้ถือหุ้นลดลงมากในปี 2549 คือ ลดลงจาก 20.0% ในปี 2548 เหลือเพียง 3.6% ในปี 2549 อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวยังมีค่าเป็นบวก ซึ่งแสดงถึงการที่กิจการ SMEs

ยังคงมีกำไรสุทธิ ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นที่เพิ่มขึ้นจาก 30.3% ในปี 2548 เป็น 51.8% ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าว แสดงถึงการที่กิจการมีกำไรสุทธิจากเงินลงทุนของเจ้าของที่เพิ่มขึ้น **สำหรับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์** พบว่า SMEs มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์โดยรวมเพื่อสร้างกำไรลดลงจาก 3.8% ในปี 2548 เหลือ 1.4% ในปี 2549 อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวยังมีค่าเป็นบวก แสดงถึงการที่กิจการ SMEs ยังคงมีกำไรจากการดำเนินงาน ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจาก 10.1% ในปี 2548 เป็น 16.4% ในปี 2549

4) ด้านภาระหนี้สิน

ความสามารถในการจัดการด้านหนี้สินของกิจการ มีอัตราส่วนการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม** ซึ่งพบว่า SMEs มีการจัดการด้านหนี้สินที่ดีขึ้น โดย SMEs มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมลดลง จาก 81.3% ในปี 2548 เหลือ 60.4% ในปี 2549 แสดงว่า SMEs มีการลงทุนด้วยการก่อหนี้ลดลง ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการจัดการด้านหนี้สินที่แย่ลงจาก 67.3% ในปี 2548 มีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น 68.4% ในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย** พบว่า SMEs มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ดีขึ้น เห็นจากอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นจาก 1.2 เท่าในปี 2548 เป็น 1.4 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นเป็น 39.7 เท่าในปี 2549 และค่าที่มากกว่า 1 แสดงถึงสามารถจ่ายดอกเบี้ยได้ดี

5) สรุปสถานภาพของ SMEs ในกลุ่มซ่อมบำรุง

ในปี 2549 SMEs ในกลุ่มซ่อมบำรุงยังคงมีแนวโน้มที่ดี เห็นได้จากตัวเลข GDP_{SMEs} มีมูลค่า 86,411 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.7 และเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดระดับธุรกิจ พบว่า SMEs ในกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจที่ดีขึ้นในด้านการบริหารสภาพคล่อง และการบริหารภาระหนี้สิน อย่างไรก็ตาม SMEs ในกลุ่มดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ลดลงในเกือบทุกด้าน (ยกเว้นการบริหารสินค้าคงเหลือ) เช่นเดียวกับความสามารถด้านการทำกำไรที่ลดลงอย่างมาก

7.4 สุขภาพทางการเงินของ SMEs ในภาคบริการที่น่าสนใจ

7.4.1 โรงแรมและภัตตาคาร

ตารางที่ 7.7 อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มโรงแรมและภัตตาคาร ปี 2548-2549

ISIC55: โรงแรมและภัตตาคาร	Total (N=13,838)		SMEs (N=13,599)		LEs (N=239)	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549
ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.7	0.7	0.7	0.9	0.7	0.6
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว (เท่า)	0.3	0.6	0.5	0.8	0.5	0.6
ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	2.9	13.9	3.8	15.8	4.0	20.0
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	3.8	2.0	3.8	2.2	13.8	9.3
อัตรากาไรหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.4	0.5	0.5	0.7	0.4	0.3
อัตรากาไรหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (เท่า)	0.6	0.7	0.7	0.9	0.6	0.4
ด้านความสามารถในการทำกำไร						
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	13.2	5.2	9.0	-9.1	15.8	11.4
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	3.8	1.5	2.1	-2.1	5.2	3.9
ด้านภาระหนี้สิน						
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (%)	71.9	69.2	77.3	77.1	67.0	63.9
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	0.6	0.9	0.4	0.0	2.6	12.5

ที่มา : Business Online Public Company Limited (BOL)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1) ด้านสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาด้านสภาพคล่องในกลุ่มโรงแรมและภัตตาคาร มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราส่วนสภาพคล่อง** พบว่า SMEs มีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้นในปี 2549 เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นจาก 0.7 เท่าในปี 2548 เป็น 0.9 เท่าในปี 2549 และดีกว่าวิสาหกิจขนาดใหญ่ซึ่งมีอัตราดังกล่าวอยู่ที่ 0.6 เท่าในปี 2549 อย่างไรก็ตาม ค่าที่น้อยกว่า 1 เท่าแสดงว่ากิจการไม่สามารถแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสด เพื่อชำระหนี้ระยะสั้นได้ และมี

ปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน สำหรับ **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว** พบว่าทั้ง SMEs และ วิสาหกิจขนาดใหญ่ยังมีความคล่องตัวทางการเงินต่ำ และมีอัตราส่วนต่ำกว่า 1 เท่า คือ SMEs เป็น 0.8 เท่า และวิสาหกิจขนาดใหญ่เป็น 0.6 เท่าในปี 2549 แสดงถึงการที่กิจการ มีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินระยะสั้น เสี่ยงต่อการเผชิญปัญหาทางการเงิน

2) ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง ทั้งสิ้น 4 ตัว ดังนี้ **อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานที่ดีขึ้นจากปี 2548 สินค้าคงเหลือมีสต็อกน้อยลง เห็นได้จากอัตราส่วน หมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้นจาก 3.8 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 15.8 เท่าในปี 2549 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับวิสาหกิจขนาดใหญ่พบว่า วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการบริหารจัดการ สินค้าคงเหลือที่ดีกว่า คือ มีอัตราส่วนสินค้าคงเหลืออยู่ที่ 20.0 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า** พบว่าในปี 2549 SMEs มีความสามารถในการจัดเก็บ ลูกหนี้การค้าลดลงจาก 3.8 เท่าในปี 2548 เหลือเพียง 2.2 เท่าในปี 2549 เช่นเดียวกับ วิสาหกิจขนาดใหญ่ที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าลดลง อยู่ที่ 9.3 เท่าในปี 2549 **อัตรากារหมุนของสินทรัพย์รวม** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวม เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้มากขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจาก 0.5 เท่าในปี 2548 เป็น 0.7 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่กลับมีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ รวมต่ำกว่า SMEs โดยในปี 2548 มีอัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม 0.4 เท่าและลดลงในปี 2549 เหลือ 0.3 เท่า อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนที่ใกล้เคียงศูนย์ หมายถึง กิจการกำลังเผชิญ กับปัญหาทางการตลาด และต้องปรับตัวเพื่อการอยู่รอดในกิจการ **อัตราการหมุน ของสินทรัพย์ถาวร** พบว่า SMEs มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ ถาวรเพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้ดีขึ้นในปี 2549 โดย SMEs มีอัตราส่วนอยู่ที่ 0.9 เท่า แต่วิสาหกิจขนาดใหญ่กลับมีความสามารถด้านนี้ลดลงอยู่ที่ 0.4 เท่าในปี 2549 และ อัตราส่วนที่ใกล้เคียงศูนย์แสดงถึงกิจการกำลังประสบปัญหาทางการตลาด จำเป็นต้อง ปรับปรุงและแก้ไขต่อไป

3) ด้านความสามารถในการทำกำไร

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไร ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น** พบว่า ทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นลดลงในปี 2549 โดยเฉพาะ SMEs ลดลงจาก 9.0% ในปี 2548 คิดลบ 9.1% ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวแสดงถึงการที่กิจการมีกำไรสุทธิจากเงินลงทุนของเจ้าของที่ลดลง และอัตราส่วนที่ติดลบนี้แสดงถึงการที่กิจการ SMEs มีการขาดทุนจากการดำเนินงาน ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่ยังคงมีกำไรจากการดำเนินงานอยู่ แต่มีความสามารถลดลงจาก 15.8% ในปี 2548 เหลือ 11.4 % ในปี 2549 สำหรับ **อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์** พบว่า SMEs มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์โดยรวมเพื่อสร้างกำไรลดลงอย่างมากจาก 2.1% ในปี 2548 คิดลบ 2.1% ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนที่ติดลบ แสดงถึงการที่กิจการ SMEs มีการขาดทุนจากการดำเนินงาน ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่ยังคงมีกำไรอยู่ แต่มีความสามารถในด้านนี้ลดลงจาก 5.2% ในปี 2548 เหลือ 3.9% ในปี 2549

4) ด้านภาระหนี้สิน

ความสามารถในการจัดการด้านหนี้สินของกิจการ มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม** ซึ่งพบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีการจัดการด้านหนี้สินที่ดีขึ้น โดย SMEs มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมลดลง จาก 77.3 % ในปี 2548 เหลือ 77.1% ในปี 2549 แสดงว่า SMEs มีการลงทุนด้วยการก่อหนี้ลดลงเล็กน้อย เช่นเดียวกับวิสาหกิจขนาดใหญ่จาก 67.0% ในปี 2548 เหลือ 63.9% ในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย** พบว่า SMEs มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ลดลง เห็นจากอัตราส่วนที่ลดลงจาก 0.4 เท่าในปี 2548 เป็น 0.0 เท่าในปี 2549 อย่างไรก็ตามอัตราส่วนนี้ยังมีค่าไม่ติดลบ แสดงถึง SMEs ยังคงมีความสามารถจ่ายดอกเบี้ยบางส่วน ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ดี โดยอัตราส่วนนี้เพิ่มขึ้นจาก 2.6 เท่าในปี 2548 เป็น 12.5 เท่าในปี 2549 และค่าที่มากกว่า 1 แสดงถึงสามารถจ่ายดอกเบี้ยได้ดี

5) สรุปสถานภาพของ SMEs ในกลุ่มโรงแรมและภัตตาคาร

ในปี 2549 SMEs ในกลุ่มโรงแรมและภัตตาคารมีแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง แม้ว่าตัวเลข GDP_{SMEs} มีมูลค่า 360,420 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.8 แต่เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดระดับธุรกิจ พบว่า SMEs ในกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจที่ลดลงในหลายๆด้าน โดยเฉพาะความสามารถด้านการทำกำไรที่ลดลงจนถึงระดับขาดทุน นอกจากนี้การบริหารสภาพคล่อง ถึงแม้จะมีแนวโน้มดีขึ้นในปี 2549 แต่ก็ยังประสบปัญหาสภาพคล่อง ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีเพียงการบริหารสินค้าคงเหลือที่ดีขึ้น และการบริหารภาระหนี้สิน มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมที่ดีขึ้นเล็กน้อย

7.4.2 การก่อสร้าง

ตารางที่ 7.8 อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มก่อสร้าง ปี 2548-2549

ISIC45: ก่อสร้าง	Total (N=34,008)		SMEs (N=33,952)		LEs (N=56)	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549
ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.3	1.6	1.3	1.6	1.2	n/a
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว (เท่า)	0.5	0.9	0.6	0.9	0.8	n/a
ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	3.4	5.3	3.8	5.3	4.5	n/a
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	2.0	1.5	2.2	1.5	3.4	n/a
อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม (เท่า)	1.2	2.0	1.4	2.0	0.7	n/a
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (เท่า)	5.3	16.4	6.5	16.4	3.0	n/a
ด้านความสามารถในการทำกำไร						
อัตรามลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	9.2	-1.7	8.9	-1.7	9.7	n/a
อัตรามลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	3.3	-0.7	3.2	-0.7	3.3	n/a
ด้านภาระหนี้สิน						
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (%)	64.8	58.5	64.0	58.5	67.0	n/a
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	0.9	0.5	1.1	0.5	2.4	n/a

ที่มา : Business Online Public Company Limited (BOL)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1) ด้านสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาด้านสภาพคล่องในก่อสร้าง มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราส่วนสภาพคล่อง** พบว่า SMEs มีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้นในปี 2549 เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นจาก 1.3 เท่าในปี 2548 เป็น 1.6 เท่าในปี 2549 และค่าที่มากกว่า 1 เท่าแสดงว่ากิจการสามารถแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสดเพื่อชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี และไม่มีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน สำหรับ **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว** พบว่า SMEs มีความคล่องตัวทางการเงินต่ำ และมีอัตราส่วนต่ำกว่า 1 เท่า (0.9 เท่าในปี 2549) แสดงถึงการที่กิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินระยะสั้นเสี่ยงต่อการเผชิญปัญหาทางการเงิน

2) ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 4 ตัว ดังนี้ **อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดีขึ้นจากปี 2548 สินค้าคงเหลือมีสต็อกน้อยลง เห็นได้จากอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้นจาก 3.8 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 5.2 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า** พบว่าในปี 2549 SMEs มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าลดลงจาก 2.2 เท่าในปี 2548 เป็น 1.5 เท่าในปี 2549 **อัตรากำไรสุทธิ** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวม เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้มากขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจาก 1.4 เท่าในปี 2548 เป็น 2.0 เท่าในปี 2549 **อัตรากำไรของสินทรัพย์ถาวร** พบว่า SMEs มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวร เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้ดีขึ้นมากในปี 2549 โดย SMEs มีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นจาก 6.5 เท่าในปี 2548 เป็น 16.4 เท่า

3) ด้านความสามารถในการทำกำไร

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไร ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตรามลลดต่อหน่วยต้นทุน** พบว่า SMEs มีอัตรามลลดต่อหน่วยต้นทุนลดลงในปี 2549 จาก 8.9% ในปี 2548 ติดลบ 1.7% ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าว

แสดงถึงการที่กิจการมีกำไรสุทธิจากเงินลงทุนของเจ้าของที่ลดลง และอัตราส่วนที่ติดลบนี้แสดงถึงการที่กิจการ SMEs มีการขาดทุนจากการดำเนินงาน สำหรับ **อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์** พบว่า SMEs มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์โดยรวมเพื่อสร้างกำไรลดลงอย่างมากจาก 3.2% ในปี 2548 ติดลบ 0.7% ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนที่ติดลบนี้ แสดงถึงการที่กิจการ SMEs มีการขาดทุนจากการดำเนินงาน

4) ด้านภาระหนี้สิน

ความสามารถในการจัดการด้านหนี้สินของกิจการ มีอัตราส่วนการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม** ซึ่งพบว่า SMEs มีการจัดการด้านหนี้สินที่ดีขึ้น โดยมีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมลดลง จาก 64.0% ในปี 2548 เหลือ 58.5% ในปี 2549 แสดงว่า SMEs มีการลงทุนด้วยการก่อหนี้ลดลงเล็กน้อย สำหรับ **อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย** พบว่า SMEs มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ลดลง เห็นจากอัตราส่วนที่ลดลงจาก 1.1 เท่าในปี 2548 เป็น 0.5 เท่าในปี 2549 อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนนี้ยังมีค่าไม่ติดลบ แสดงถึง SMEs ยังคงมีความสามารถจ่ายดอกเบี้ยบางส่วน

5) สรุปสถานภาพของ SMEs ในกลุ่มก่อสร้าง

ในปี 2549 SMEs ในกลุ่มก่อสร้างมีแนวโน้มที่ดีขึ้นเล็กน้อย เห็นได้จากตัวเลข GDP_{SMEs} มีมูลค่า 196,714 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.0 และเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดระดับธุรกิจ พบว่า SMEs ในกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจที่ดีขึ้นในหลายๆ ด้าน ได้แก่ การบริหารสภาพคล่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และการบริหารภาระหนี้สิน อย่างไรก็ตาม SMEs ในกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้และความสามารถในการชำระดอกเบี้ยลดลง เช่นเดียวกับความสามารถด้านการทำกำไรที่ลดลงจนถึงระดับขาดทุน

7.4.3 การขนส่ง

ตารางที่ 7.9 อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มการขนส่ง ปี 2548-2549

ISIC630: ขนส่ง	Total (N=17,732)		SMEs (N=17,660)		LEs (N=72)	
	2548	2549	2548	2549	2548	2549
ด้านสภาพคล่อง						
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.2	1.4	1.0	1.5	1.9	1.4
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว (เท่า)	0.3	-1.4	0.3	-0.1	1.7	0.9
ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน						
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	3.1	1.8	4.4	3.6	8.8	7.1
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	3.1	3.1	3.3	3.9	5.5	5.6
อัตรากาการหมุนของสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.8	2.0	0.9	2.4	0.6	1.8
อัตรากาการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (เท่า)	2.1	4.9	2.6	6.7	1.4	3.8
ด้านความสามารถในการทำกำไร						
อัตรามลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	13.0	14.0	14.3	8.9	11.6	17.2
อัตรามลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	5.2	6.8	4.3	3.5	7.0	10.0
ด้านภาระหนี้สิน						
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (%)	60.0	52.2	70.1	62.0	39.5	42.0
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	1.6	3.7	1.2	2.6	8.5	15.7

ที่มา : Business Online Public Company Limited (BOL)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1) ด้านสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาด้านสภาพคล่องในกลุ่มการขนส่ง มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตราส่วนสภาพคล่อง** พบว่า SMEs มีความคล่องตัวทางการเงินที่ดีขึ้นในปี 2549 เห็นได้จากอัตราส่วนสภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นจาก 1.0 เท่าในปี 2548 เป็น 1.5 เท่าในปี 2549 และค่าที่มากกว่า 1 เท่าแสดงว่ากิจการสามารถแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนมาเป็นเงินสด เพื่อชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี ไม่มีปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีสภาพคล่องที่ลดลง คือ มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ที่ 1.9 เท่าในปี 2548 ลดลงเหลือ 1.4 เท่าในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว** พบว่า SMEs ประสบกับปัญหาทางการเงิน โดยอัตราส่วนที่ลดลงจาก 0.3 เท่าในปี 2548

ติดลบ 0.1 เท่าในปี 2549 แสดงว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินระยะสั้น ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความคล่องตัวทางการเงินที่ลดลง จาก 1.7 เท่าในปี 2548 เป็น 0.9 เท่าในปี 2549

2) ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

สำหรับด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 4 ตัว ดังนี้ **อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ** พบว่า SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ลดลงเล็กน้อยในปี 2549 สินค้าคงเหลือมีสต็อกเพิ่มขึ้นเห็นได้จากอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือของ SMEs ที่ลดลงจาก 4.4 เท่าในปี 2548 เป็น 3.6 เท่าในปี 2549 ส่วนวิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตราส่วนสินค้าคงเหลือลดลงอยู่ที่ 7.1 เท่าในปี 2549 **อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า** พบว่าในปี 2549 SMEs มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าที่ดีขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจาก 3.3 เท่าในปี 2548 เป็น 3.9 เท่าในปี 2549 ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการจัดเก็บลูกหนี้การค้าที่มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นเล็กน้อย จาก 5.5 เท่าในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 5.6 เท่าในปี 2549 **อัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์รวม** พบว่า SMEs มีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวม เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้มากขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจาก 0.9 เท่าในปี 2548 เป็น 2.4 เท่าในปี 2549 และวิสาหกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นจาก 0.6 เท่าในปี 2548 เป็น 1.8 เท่าในปี 2549 **อัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์ถาวร** พบว่าทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวร เพื่อก่อให้เกิดยอดขายได้ดีขึ้นในปี 2549 โดย SMEs มีอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นอยู่ที่ 6.7 เท่า และวิสาหกิจขนาดใหญ่อยู่ที่ 3.8 เท่า

3) ด้านความสามารถในการทำกำไร

เมื่อพิจารณาความสามารถในการทำกำไร ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัว ได้แก่ **อัตรามลตอบแทนผู้ถือหุ้น** พบว่า SMEs มีอัตรามลตอบแทนผู้ถือหุ้นลดลงในปี 2549 จาก 14.3% ในปี 2548 เหลือเพียง 8.9% ในปี 2549 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวแสดงถึงการที่กิจการมีกำไรสุทธิจากเงินลงทุนของเจ้าของที่ลดลง ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีอัตรามลตอบแทนจากผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจาก 11.6% ในปี 2548 เป็น 17.2% ในปี 2549 และอัตราส่วนดังกล่าวมีค่าเป็นบวก ซึ่งแสดงถึงการที่กิจการ SMEs

และวิสาหกิจขนาดใหญ่ยังคงมีกำไรสุทธิสำหรับ **อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์** พบว่า SMEs มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์โดยรวมเพื่อสร้างกำไรลดลงจาก 4.3% ในปี 2548 เหลือ 3.5% ในปี 2549 ขณะที่ วิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการดำเนินงานอยู่ในระดับที่ดีขึ้นจาก 7.0% ในปี 2548 เพิ่มขึ้นเป็น 10.0% ในปี 2549 อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวยังมีค่าเป็นบวก แสดงถึงการที่กิจการ SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่ยังคงมีกำไรจากการดำเนินงาน

4) ด้านภาระหนี้สิน

ความสามารถในการจัดการด้านหนี้สินของกิจการ มีอัตราส่วนการเงินที่เกี่ยวข้อง 2 ตัวได้แก่ **อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม** ซึ่งพบว่า SMEs มีการจัดการด้านหนี้สินที่ดีขึ้น โดย SMEs มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมลดลง จาก 70.1% ในปี 2548 เหลือเพียง 62.0% ในปี 2549 แสดงว่า SMEs มีการลงทุนด้วยการก่อหนี้ลดลง ขณะที่วิสาหกิจขนาดใหญ่มีการลงทุนด้วยการก่อหนี้เพิ่มขึ้น คือมีอัตราส่วนดังกล่าวเพิ่มขึ้นจาก 39.5% ในปี 2548 เป็น 42.0 % ในปี 2549 สำหรับ **อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย** พบว่าทั้ง SMEs และวิสาหกิจขนาดใหญ่มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ดีขึ้น โดย SMEs เพิ่มขึ้นเป็น 2.6 เท่า และวิสาหกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นเป็น 15.7 เท่าในปี 2549 และอัตราส่วนที่มากกว่า 1 แสดงถึงสามารถจ่ายดอกเบี้ยได้ดี

5) สรุปสถานภาพของ SMEs ในกลุ่มขนส่ง

ในปี 2549 SMEs ในกลุ่มขนส่งมีแนวโน้มที่ดี เห็นได้จากตัวเลข GDP_{SMEs} มีมูลค่า 211,998 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.4 และเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดระดับธุรกิจ พบว่า SMEs ในกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจที่ดีขึ้นในหลายๆ ด้าน ได้แก่ การบริหารสภาพคล่อง ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และการบริหารภาระหนี้สิน อย่างไรก็ตาม SMEs ในกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียน และการบริหารสินค้าคงเหลือลดลง เช่นเดียวกับความสามารถด้านการทำกำไรที่ลดลง